

Latweeschu Awises.

Isnahk katru deenu.

Maksā:		Maksā pa pastu peesuhot u. plisētā mahjā peesuhot:		Maksā us ahrsemēm:		Sludinājumi maksā:	Redakzija un ekspedizija:
Ekspedizija sagemot:						par sīku rakstu rind. 10 kap.	Jelgawā, Katoļu eolā Nē 44.
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.		par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.		par 1 gadu . . . 5 rub. — kap.		1. pusē un tekstā 50 kap.	Tahjrunis 961.
par 1/2 gadu . . . 1 " 20 "		par 1/2 gadu . . . 1 " 60 "		par 1/2 gadu . . . 2 " 80 "			
par 1/4 gadu . . . — " 60 "		par 1/4 gadu . . . — " 90 "		par 1/4 gadu . . . 1 " 70 "			
par 1 mēnesi . . . — " 25 "		par 2 mēn. . . — " 10 "		par 1 mēn. . . — " 70 "		Adreces maiņa 10 kap.	Kantoris: Rīgā, Wajņu eolā 29.
		par 1 mēn. . . — " 25 "				Numurs maksā 1 kap.	Tahj. 8260. Pasta kaste 226.

Nr. 83.

Swehtdeen, 29. martā.

1915.

Swarigakais no asturn:

Ufbruzeju un aistahwetaju kaujas spehki Dardaneļos un Bosporā
Jauns pilsētu likums Polijā.
If tehwijas wehstures.
Muhsu kara spehka fronte pret Wahziju un Autfro Ungariju.
Kara lauks Franziā un Belgijā.
Frantschu ekspedizijas korpuss uf Dardaneļeem.
Bandu ufbrukums serbu robeļchai organifees Bulgarijā.
Kara ainas.

Ufbruzeju un aistahwetaju kaujas spehki Dardaneļos un Bosporā.

Kad eesahkas Dardaneļu bombardeschana, tad sabeedrotā angļu-frantschu eskadre sastahweja no 18 bruņu kuģeem, 5 kreisereem, wairakeem ifluhku kuģeem, 12 torpedu lai-wam, 8 femuhdens laiwam, 7 traulereem ar palihga kuģeem un 1 lidmaschinu kuģa. Kā jau finams, pee pehdejām kaujam gahja bojā uf minem trihs bruņu kuģi un no schahwee-neem dafchi kuģi tika apskahdeti. To weeta ir jau atnahkuschi jauni kuģi un sabeedroto eskadre tagad nebuhs mafaka, ja ne leelaka, kā sahkumā.

Te nu no swara finat, zik stipra sabeedroto eskadre, t. i. zik uf tās leelgabalū. Pawisam uf sabeedroto eskadres ir 308 leelgabalī no 5 1/2—15 zollu kalibra jeb stobra eeksch-puses zaurmehra. Starp teem 8 leelgabalī ir 15 zollu kalibra, 62 leelgabalī 12 zollu, 2—10 1/4 zollu, 8—10 zollu, 22—9 1/5 zollu, 28—7 1/2 zollu, 140—6 zollu un 38 leelgabalī 5 1/2 zollu kalibra. Bef tam ir wehl leels skaits mafaku leelgabalū,

kuņi tomehr pee ufbrukuma forteem naw no swara.

Wisstiprakais kuģis ufbruzeju eskadrē un tagad ari wisstiprakais kara kuģis wisā pasaulē ir angļu pahrdrednots „Kehniņeene Elifabete“. Scho kuģi eesahka buhwet 12. okt. 1912. gadā un pabeidā 14. okt. 1914. gadā. Tas ir 27,000 tonnu leels ar 58,000 līngu spehku maschinam, kuņas atihsta 25 meļgu ahtru-mu stundā. Schim millenim ir 14 zollu beefas tehrauda bruņas un tas apbruņots ar 8 leelgabaleem, kuņu kalibrs ir 15 zollu. Schee ir tagad wisleelakee kuģu leelgabali un ari daudlinatee wahzu 42 zentimetru jeb 16 zollu leelgabali ir tikai 1 zolli par scheem leelaki. Tahds 15 zollu leelgabals swer 5,700 pu tu un wiņa granata jeb lode 52 un pus pudu, kuņa uf 2 un pus wersts attahluma eet zaur 25 zollu beefām tehrauda bruņam. Otrs stiprakais angļu kuģis ir „Infleksibls“ ar 8 leelgabaleem no 12 zollu kalibra un pehz tam „Agamemnon“ un „Nelson“, katrs ar 4 leelgabaleem no 12 zollu kalibra un 10 no 9 1/2 zollu. Uf pahrejeem bruņu kuģeem ir pa 4 leelgabali no 12 zollu kalibra. Pahrejee leelgabali ir mafaki.

Tagadejo kuģu leelgabalū schauschanas tahlums ir ļoti leels. Ar 15 zollu leelgabalū war schaut 21 wersti tahlū un ar 6—12 zollu leelgabaleem 12—19 werstes. Schaujot no leela attahluma lode skreen lokweidigi, ko sauz par pahrsweeschanas uguni jeb schahweenu. Tā, peemehram, kad nesen atpakaļ

„Kehniņeene Elifabete“ ar saweem 15 zollu leelgabaleem pahri pahr Galipoles pussalu bombardeja turku fortus, tad tika schauts no 18 1/2 werstu attahluma un lode tad pazehlās 1 3/4 werstes augsti, zaur ko eespehjams schaut pahri pahr wisu pussalu ar wiņas kalneem.

Tahda granata tahdu attahlumu noskreej 30—35 minūtēs.

Turku forti pee Dardaneļu eejas ir jau saschauti un ar teem wairs naw jarehķinas, bet sabeedroto eskadres ufdeuwums tagad ir tas, sagraut wispirms tos turku fortus, kuņi atrodas Dardaneļu wisschaurakā weetā (1 3/4 werstes platuma), un tad tahlak no schejeenes kahdas 5 werstes uf feemeļeem uf abeem Dardaneļu krasteem. Tahdu fortu schat weetā esot Eiropas pusē 11 un Afijas — 8 forti un tajos atrodotees lihdf 300 dafchada kalibra leelgabali. Hamidjes fortā esot pat diwi 14 zollu leelgabali.

Ja nu eewehro, ka uf kara kuģeem war schaut tikai 2 waj 4 forti reifē, bet uf weenu fortu war schaut weens waj ari reifē wisi kuģi, tad saprotams, ka kara kuģu pusē schat fiņa ir pahrsvars, jo ar apweenotu uguni tee war sagraut weenu fortu pehz otra. Ja tad ari wehl eewehro, ka sabeedrotee ir zehluschi mala sausfemes spehkus, kuņi eeņems fortus pehz to sagrauschanas un neļaus turkeem tajos no jauna nostipriņatees, tad ari redfams un saprotams, ka ufwarai japaleek sabeedroto pusē.

Peeēja pee Konstantinopoles no feemeļu puses eet pa Bospora juhņas schaurumu, kursch

Zihņa dehļ teesibam.

Romans is Napoleona laikeem (Turpinājoms.)

Pehdejos wahrdus wiņsch bij dikta balst ifteizis; sudrabskapi smeekļi wiņam atbildeja, if kahdas apauguschas ejas iflihdā Riketta.

„Haha, mans kungs, tad jums wajadletu slepus aifbeht un tas jums tik weegli neifdoses, bef muhsu atļaujas juhs netiks atprojam.“

„Juhs sawam bruņineekam neleegsat atļauju, daiļā pils jaunkundf,“ wiņsch mehģināja sawu apjukumu fem joka apsehpt.

„Tatschu; jums wajag man laiku pakawet, ar mani ifjahi, medit, pastaigatees un zitadi nodarbotees. Kas tad jums Parifē nokaweļams?“

„Juhs tatschu finat, Rikettas jaunkundf.“

„Prahwu ar juhsu tehwu eesahkt, brrr,“ wiņa purinajās, „zik neļauki!“

„Tur jums taisniba, bet tam tā jābuht.“

„Kapehz tad? Man leekas, juhs daritu labaki, ja atstahtu Sw. Helenas grafam wiņa tituli un paliktu kā kapitans Dissols, jaukaks par to nekās newar buht.“

„Warbuht, ka tas buhtu gudraki bijis, warbuht, ka es buhtu laimigaks, ja es to buhtu darijis, bef tagad es to wairs newaru; es esmu pa tahļu gahjis, tagad man jāeet uf preekschu.“

„Pahrdomajat tatschu, neejat nemaf wairs uf Parifē atpakaļ, paleekat sche pee mums Sw. Helenā,“ wiņa teza wiņu behrnischķi luhgdamās un tomehr ar mihlestības pilneem skateeneem ufluho jama. Kapitanam pahrskrehja karsts un auksts pahr kauleem; wiņam bija jābeidf.

„Es newaru,“ wiņsch ar waru ifdwesa.

„Papus preezajas, ja juhs paleekat, un es...“ wiņa aplusa.

Wiņsch papehma wiņas mazo roku sawejā.

„Es newaru sche palikt, Riketta.“

„Tad apsolat, drihf atbraukt.“

„Ari to es newaru, es nefinu, waj mehš maf wairs redfesimees.“

„Renē!“ wiņa sauza un schinl weenweenigā wahrdā atradās tik daudf mihlestības un tik daudf sahpiju, ka wiņu pahrpahma neifsakamas lihdfzeetības juhtas. Sche bija ihstā weetā tikai nemahkslota un saudfoscha waj sirdiba.

Wiņas roku sawejā turedams, wiņsch wiņu weda pee sehdekļa lem kastapas. Tur swinigā klusumā eetihtā weetā Renē wiņai pusdikta balst stahstija, ka wiņsch kā nahwigi eewainots aifwests uf Podjebradas pili, kā Elifabete wiņu kopusi, kā wiņas mihlestība ufplaukusi un kā ta wiņu aplaimo.

Wiņsch runāja klusi, ļoti maigi balst un tik mihligi, ka wiņsch, kareiws buhdams, pats par sewi brihņejās, ka to eespehj. Bet Riketta no wiņa stahsta noprata tatschu tikai, ka tas whreets, kuņam wiņas jaunās sirds pirmā teeksmee peeder, wiņas mihlestibai neatbild, nedrihkst tai atbildet, ka wiņsch zitu mihlē un esot ar wiswehtako saiti pee tās saistots. Wiņa nokahra sawu galwiņu un leelas asaras ri-teja zita pehz zitas pahr smalkajeem waigeem.

Renē ilhkās, it kā wiņsch wiņas asaras turetu par lihdfzeetības sihmi.

„Schi difchziltigā, maigā seewa, kuņa tik befgaligi daudf preeksch manis darijusi, kuņa sawu kahrtu, sawu tehwiņu, sawu tehwu manis dehļ atstahjusi, sehch weentuliga Parifē un gaidā mani pahrnahkam,“ wiņsch beidfa, „waj ne, Riketta, juhs nu tatschu mani wairs ilgaki neaifuresa?“

Wiņa nogaidija wehl brihtīgu klusedama,

tad wiņa pazehla atkal galwu, peespeeda mafas kahjas pirkstgalus zeeschi pee femes un wiņpsnadama waizaja:

„Kapehz juhs man tuhlt to nesazijāt, ka juhs esat prezejuschees?“

„Tapehz, ka es wispahrigi nemihlu par sawu eekschejo dīhwi runat, Riketta, bet jums ir taisniba, man to wajadleja darit, tas bija weegliprahtīgi, ļoti pawirschi no manis, peedodat man!“

Wiņsch atkal peedahwaja wiņai sawu roku, bet wiņa to nepeepahma.

„O, Renē, Renē, kapehz juhs tā darijāt!“ wiņa schņuksteja un paslehpa ļoti sakaunejusēs sawu gihmiti pee wiņa pleza.

Wiņsch wiņu apkampa un ar sawām luhpam lehni aifskahra wiņas peeri.

„Mana mihļa Riketta, manā mafā, labā mahsa, waj es drihkstu juhs brahlis buht? O, kad mana Elifabete juhs pahhtu, wiņa juhs mihletu!“

Wiņa wehl ilgi klusi raudāja, tad wiņa saņehmās, pahrwilka ar kabatas lakatiņu pahr kwehloscho seju, ufzehlās stahwus un sneedfa Renē sawu roku.

„Es buhfchu juhs mahsa,“ wiņa sazija, „rihtu, Renē, rihtu atswiņinasimees, bet scho-deen leekat mani meerā!“

Wiņa soļoja uf pils pusi, wiņas smalkais, lokanais stahws likās ļoti noguris esam...

Solanfcha tehws sehdeja paschāomeerina-tas sawā atfwelnes krehsfā un pahrdomaja, kā lai wiņsch kapitanam, kursch droschi ween needroschinajās wiņa meitu ufluņat, wehl druszij skaidraki leek saprast, ka wiņsch wiņam esot pahhkams fnots, kad Riketta pee wiņa eenahza klusa un glufchi bahla.

(Turpmak wehl.)

saweenō Melno ar Marmora juhru, ir kahdas 30 werstes garsch, 1—2 werstes plats un 200—300 pehdas dflisch. Eeeju Bosporā no Melnās juhras puses aifsargā abās pusēs wairak forti, kuři no Melnās juhras sahkot zelti gar Bosporu ap 12 werstes garā krastu linijā. Pawisam ir 10 fortu grupas. No tām uf Eiropas krasta ir peezas: Kilija, Bujuk-Limans, Saritaschs, Rumeli-Kawans, Teli-Tabija un Kiritschs-Keni, un uf Afijas krasta: Elmass, Filburns, Anatoli-Kawans un Madfchar-Kalē. Schos desmit fortos ir pawisam 91 leelgabals, no kuřeem seschi ir 12 zollu kalibra, tschetri 11 zollu un pahrejee 6—8 zollu kalibra leelgabali. Wisstiprakee forti ir Anatoli-Kawans un Madfchar-Kalē, kuři smagee leelgabali schauj 17—19 werstes tahli, tā ka tee war apschaudit neween juhras schaurumu, bet wehl sneegt 8—9 werstes juhra.

Tāpat kā Dardaneju forti, tā ari Bospora forti ir saschaujami weens pehz otra un par to naw schaubu, ka to war weikt muhsu Melnās juhras flote, kuři tagad jau pahrwalda scho juhru. Bet flotei ween bef sausfemes kaři spehka palihdfibas nebuhs eespehjams eepeht fortus, jo katrā sagrautā fortā turki war no jauna eewetotees, waj ari blakam ufzelt pagaidu apzeetinajumu. Tadeh] sagaidams, ka ari muhsu sausfemes kaři spehks tiks zelts malā pee Bospora, palihdfēs sagraut fortus no muguras puses un tad lihdf ar floti wirlisees klaht pee Konstantinopoles.

Gekschseme.

Jaunais pilsehtu likums Polijā.

Uf 87. panta pamata tagad eewests pilsehtu likums Polijā. Schim likumam jau sawa wehsture. Projekts par Polijas pilsehtu likumu jau 1910. gada maijā tika eesneegts treschā walsts domē. Schis projekts bij ifstrahdats pehz 1892. gada wispahrejā pilsehtu likuma, ifņemot to, ka darischanās, lihdfās kreewu walodai, tika peelaista ari poļu waloda, bef tam pee wehleschanam teek peelaisti ari dflhwokļu ihrneeki, kas maksā wismal 96 rubļus ihres gadā, bet Warschawā — 320 rub. Bef tam tika eewesta kuriju listema. Treschā walsts dome scho projektu pahrgroflija, starp zitu ari to, ka seewetem peeschķihra wehleschanu teesibas. Walsts padome sawukahrt (1913. g.) pahrgroflija walsts domē ifstrahdato projektu. Padome wadijās no ta eeskata, ka Polijai naw jarada kahds ihpaschs pilsehtu likums, bet tikai jaisplata uf tureenī jau zitur Kreewijā pastahwoschais 1892. gada likums.

Walsts padome peepatureja projektā kuriju listemu, atstahja wehleschanas teesibas ari dflhwokļu ihreneekeem, bet nedewa tās seewetem. Bef dafcheem projekta pahrgrofljumeem zeturtā walsts domē projekts no jauna

If tehwijas wehstures.

Bihriņu dflmtas wehsture latweescheem wehl deefgan mal pahstama, lai gan tee atstahjuschi eewehrojamas peeminās, tā Widfemē, kā Kurfemē.

Widfemē 1582. gadā poļu partijas kaři wadons Jahnis Būhring atņem kreewem Nitaures pili; otrā gadā kreewi noslehdf ar poļeem meeru. Aif Gaujas feemeļpusē ir leelā Bihriņu muišcha, ko poļi buhs Bihriņam dewuschi un fweedri wehlak reduzejuschi (atņehmuschi). Wehl tagad ta peeder fweedru dflmtai Pistol Kors.

☞ Sweedru laikos Bihripi redfami Kurfemē. 1634. gadā pee Kurfemes muišchneeku pirmā sarakstā ufstahdischanas sapulze atraida no ufņemschanas sarakstā: Matifu Bühren jeb Bühren, Grevehofu un Galwenu. Wehlaku 1636. gadā muišchneeku saraksta papildinajumā Galwenu un Grewenhofu ufņem, bet Bihriņu atkal atraida. Kad Jahnis Ernsts Būrens parahdas Jelgawā herzogeenes Annas deenestā, to matrikeli tomehr neufnem; stahsta, ka wipsch Kalnzema muišchas kunga dehls, bijis Wahzija studet, bet tur no studenteem Kurfemes muišchneekeem pulgots; reif pat pa logu ifsweests.

tika apspreests padomē, bet tagad padome nedewa wairs nekahdas teesibas poļu walodai. Weenoschanās starp domi un padomi netika panahkta un projekts ifkrita zauri.

Bet tagad waldba pati aifstahweja projektu. Pehz dafchām deenam, kad padome projektu bij atraidijusi, uf Wisaugstako rihkojumu projektu no jauna eesneedfa walsts domē, bet ta wairs nepaguwa to zaurluhkot.

Tagad 87. § kahrtibā ifdotais poļu pilsehtu likums peelihdfinams tam projektam, kahds tika jau peeņemts zeturtā walsts domē. Tikai ihrneeku zenfs aprinķu pilsehtās no 96 rubļi paaugstinats uf 120 rub. Schihdi, pehz jaunā likuma, newar pilsehtu leetās ifpildit kahdu eewehletu amatu, ne ari pahrfinat kahdu pilsehtas saimnezibas nosari. Kas fihmejas uf darischanu walodu — tad poļu walodas teesibas atstahtas. Bet gan Suwalku guberņā, kur projekts paredseja, lihdfās kreewu walodai leischu walodas leetoschanu, atstahta weenigi kreewu waloda. Administrazijas ufraudfibas teesibas par pilsehtu paschwaldibas eestahdem paleek tāpat, kā to paredf 1892. gada pilsehtu likumi.

Baltija.

Daugawgrihwas zeetokschņa komandants ailleedfis pahrdot zeetokschņa rajonā denaturetu spirtu, kuři pahrdot atļauts weenigi Bolderajas Pahrtikas beedribai. —ons.

Widfemes gubernators administratiwi sodijis par peedferschanos Maksimu Koslowu Stopiņos un Jegoru Upeeneeku Dreiliņos katru ar 25 r. waj 7 deenam zeetumā. —ons.

Jauna sehrawotu un dubļu Wannu peldweeta. Pee Kibschefera atrodoschas Suschu muišchas ihpaschneeka O. Stolla pilnwarneeks eesneedfis waldbai luhgumu, lai Suchu muišchu atfihst par peldweetu. Atteezigu waldbas apstiprinajumu sagaida drihfumā no Petrogradas peenahkam. Par scho weegli sasneedfamo jauno peldweetu schinīs deenās pasneegsim plaschaku aprakstu pehz leetrateju spreeduma. —ons.

Leelas partijas rudfu miltu, aufu un ahdu tagad eewed pa lemes zeļu no Kurfemes un Kauņas guberņam. No tureenēs sahk wairak eewest ari lopu ehdamo un kartupeļus. —ons.

Ikschķile. Ugungrehks. 24. martā pikst. 8 no rihta nodega lihdf pamatam Spalwu mahjās rija lihdf ar peebuhwi. Sadega saimneekam M. Weidem ari kulmaschinas garnitura un dafchadi femkopibas rihki. Wiss laudejums iftaisa 4250 r., kamehr adroschijnats bija tikai par 3425 r. Ugungrehks ifzehlees, kā domā, zaur wahjprahtigas seewetes neufmanigu rihzibu. —ons.

Burtneeki. Muhsu pagastā tika nodibinata lafarete kařiwiwu ahrsteschanai uf 6 mehnescheem, bet tā ka feedojumu sapluhda tik leelā mehrā, ka par 4 mehnescheem netika ir 1/3 no feedotā kapitāla illeetota, tad delegati nolehma lafarete pawairot gultu skaitu

Lepno Birona tituli Jahnis Ernsts dabuja tik wehlaku no Austrijas dotu, kad wipsch jau palihdfēja Keifarenei Annai par Kreewiju waldfit; tad to ari 1737. gadā Kurfemes muišchneeki peeņehma par sawu herzogu. Petera Birona seewas tehws Medems sawu grafa tituli ari pirzis Austrijā tikai 18. gadu simtenā otrā pusē, kā to apraksta wiņa meita Elise fon der Recke; bijis wehl ļoti ilgi jagaida, kamehr dokumenti atsuhiti; bet meita Doroteja prezejās ar paschu herzogu Bironu, tadeh] titulis bij wajadfligs.

Bironi ļoti daudf darijuschi, lai Kurfemi peeweenotu pee Kreewijas un beifot Peteram tas ari ifdewās, jo Keifara Pawila mihlulis grafs Pahlens prata ari opolizijas muišchneekus peedabut ar labu prahtu.

Tā herzogs Peteris Bironis laudeja patstahwibu, bet latweeschi mantoja saweenibu pee dflchenās mahmiņas Kreewijas.

Interim-teatrf swehtdeen ifrahdis Rosentala-Kruhmiņa lugu „Selta melcha feedi“, kur ifrahdis pahrejas laika zihņas ar latweeschu biseneeku bataljona nodibinaschanu — kas beidfamo herzogu apsargaja un tam palihdfēja pee Kreewijas turetees. Saļajā muišchā wipsch wisu wasaru turejees pretim eenaideekam. —ons.

un lafareti ufuret uf nenoteiktu laiku, kamehr lihdfekļi to atļaus, kaut ari waj lihdf kaři beigam. Lafareti atstahjot katrs kařiwiws teek apghadats ar wajadfligo weļas komplektu, uf turas lihdfekļeem un ar 3 rbļ. zeļa naudas. Ifweselojuschees no kaři lauka suhta pateizibas wehstules par wiņu mihlo ufņemschanu un apkopschanu. —s.

Igaunija. Ifraiditi mahzitaji. Awife „Rig. Rundsch.“ fiņo, ka pa kaři laiku ifraidits no Baltijas uf Tomskas guberņu Baltijas porta ew. lut. mahzitajs Augusts Hoerschelmans, bet Weisensteinas mahzitajs, prahwests Karlis Ralls atzelts no amata un ifraidits no apgabaleem, kuři atrodas kaři stahwokli. —s.

Sahdfibas uf laukeem. Wez-Swirlaukas Berglediņos uf lausts firgu stallis un schķuhnis un nofagta Annai Gertner ķehwe ar pajuhgu 200 r. kopwehrtiņa. — Stelpes Kulpischos atmuhķeta klehts un M. Pleekschenam iffagtas drehbes, audekli un zitas leetas par 267 r. — Mores Ratneekos uf laustas klehts durwis un Minnei Tuprein iffagtas drehbes, wadmala un audekli par 55 r. — Ogrē atmuhķeta ahrsta Bergmana wawarniza, bet par zik nofagtas leetas naw wehl iffinats. — Maf. Jumprawmuischā nama ihpaschneekam J. Strihķim tschigant pahris, kuršch tur pa nakti gulejis, nofadfis 50 r. naudas un felta gredfenu. —ons.

Latw. Lauks. Ekonomiskās Sa-beedribas dahrfkopibas instruktors S. Ralwskis noturēs 29. un 30. martā sch. g. Berfmuifchas Lauksaimnezibas Beedribas „Druwas“ telpās preekchlasijumus par sakņu augeem un wiņu kopschanu. Sahkums preekchlasijumeem pulsten 1 deenā.

Ekengrawe. Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskās Sa-beedribas Pļawņu rajona agronoma biroja spezialisti notur 5. apr., sch. g. preekchlasijumus. Lasis par sakņu augu kulturu, dahrfu eekahrtoschanu un jaunlopu audfeschanu. Preekchlasijumus notur Krah-Aidewu Sa-beedribas telpās.

Kuldiga. Wentā ledus sahkā eet 24. marta rihtā. —a—

Wentspils. Leelsprahdfēens otros Leeldeenas swehtkos pehz pusdeenas bij dflrdams wisā pilsehtā un tuwakā apkahrtne. Dafchs labs, kas atradās uf celas, ifbailēs dewās mahjā, lai paslehptos, jo bija tahdi „gudrineeki“, kas eegalwoja, ka sprahdfēens nahzis no gaisā plihstoschas granatas uu ka juhra wahzu eskadra... Beigās kļuwa finams, ka sprahdfēens nahzis no ostas, kur tika strahdats pee aifsprostojumu „likwideschanas“. — Ledus gar deenwidus mola galu tagad brihwi war aifpluhst juhra, tā ka nekahda ledus sadruhfmeschanās wairs naw domajama. —K.

Tukums. Appalwots ar Sw. Stanislawā 2. schķiras ordeni Tukuma pilsehtas komerzskolas direktors Jahnis Stiprais.

Leepaja. Weetejo namsaimneeku un tirgotaju luhgums deh] moratorija pagarinaschanas Leepajā no finanschu ministrijas atraidits.

— Otrdeen, 24. marta wakarā Leepajai ghajjis pahri pirmais pehrkoņa negaiss.

Ahrseemes.

Apstahķļi Wahzija.

Stokholmā, 26. martā. No Berlines fiņo, ka kartupeļu truhkuma deh] pakahpeniski aprobešcho priwatirdfneezibu ar kartupeļeem un ka wistuwakā nahkotnē nodomats sekwestret kartupeļu krahumus, lai ar teem waretu apghadat wisnabadfligakos eedfihwotajus.

Armijas wirspawehlneeziba paļiņo pahrsenenamo lihdfekļu krahjuwu ihpaschneekeem, ka wiņeem par scheem krahjumeem japaļiņo kaři ministrijai lihdf 4. aprilim.

Serbi un bulgari.

Sofija, 26. martā. Bulgarijas agentura fiņo, ka dumpineeki, kas pahrgahjuschi pahrbulgarijas robescham, atrupoti un nogahdati uf walsts eekscheeni. Schis solis, kas sperts tuhda], wislabak leezinot par Bulgarijas waldbas newainojamu rihzibu, fihmejotees uf dumpi Walandowā.

Sofija, 26. martā. Preses nodaja ifsludina, ka lai gan ferbi apwainojot bulgaru waldbu, tatschu pehdejā ifturejusēs korekti, ko apstiprinot tas, ka atrupoti wisi ferbu (Turpinajumu skat. 4. lapp.).

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 29. martà

(peesuhtitas lihds pulkst. 6 rihtà.)

Muhsu kaujas fronte pret Wahziju un Auftro-Ungariju.

Ofiziali. Kara Wehstnesis. 28. martà. No Augstà Wirskomandeera shtaba.

Fronte reetrumos no Memanas 27. martà agrinorihta mehs ufbrukàm wahzeeschu polizijam starp Kalwariju un Ludwinowu un pehz niknas schtiku kaujas ee-nehmàm diwas transcheju linijas, pee kam eegu wàm 600 guhsteknus ar wairak ofizeereem un 8 lofchmeteju.

Karpatos, Mefolabortschas wirfeenà pahreedami ufbrukumàno polizijas pee Tschabolotschas mehs ifsitàm eenaidneeku no Wirawas. Deenwidos no Wolas-Michowas mehs ee-nehmàm 909 metru augstumu, zaur kotagade enaidneeks iratists no wisagalwenà Karpatu kalnu strehka. Rajonà, kur mehs domees uf preekschu Rostokas wirfeenà, eenaidneeks eewehrojami pastiprinajàs un eesahka 26. martà niknus pretufbrukumus, ku fus sek-migi atsisdami mehs eegu wàm 1000 guhsteknu ar 20 ofizeereem. Muhsu uf preekschu wirfischànàs uf deenwideem Stufchizas — Wolosatas — Bukowizas linija turpinas sekmigi, neskatotees uf ahrkahrtigi gruhtajeem weetejeem apstahkleem. Taisidami zelu zaur sneegu, ku fsch ir lihd f asi d fisch, muhsu kara spehks dafchàs weetàs tuwojàs Ufchnas ee lejai uf 5 werstim. Pee Rasochatschewas un Roschankas eenaidneeks ifdarija diwas befsekmigus ufbrukumus.

Frontes pahrejàs da làs naw eewehrojamu pahрмаipu.

Kara lauks Franzijà un Belgijà.

Kara Wehstnesis. Parisè, 27. martà. Ofizials deenas sipojums.

Angļu kara spehks nakti uf 26. martu atsita wahzeeschu ufbrukumu starp Kimmelu un Wulwerhemu. Mehs sasneed fàm jaunus panahkumus starp Maasu un Mofeli, pawirfijamees uf preekschu pee Eparfchas nu eenaidneeka preekschà eebrukàm wahzu transchejàs, ku fas bij pilnas lihku. Deenas beigàs mehs atsitàm diwas pretufbrukumus. Aias mefchà mehs eegu wàm 6 lofchmeteju un 2 bumbu meteju. Mormaras mefchà mehs paturejàm eeguhtu, neskatotees uf nikneem eenaidneeka pretufbrukumeem.

Ofizials wakarasipojums.

Wisas polizijas pee Eparfchas, ku fas pahrwaldija Wewres lihd fenumu, ir tagad muhsu rokas. Mormaras mefchà mehs atsitàm wahzeeschu 15 pretufbrukumus; kaujas weetà wahzeeschu lihki gu l kaudfem. Ari Schampapa pee Bosefchuras tika atsists wahzu ufbrukums.

Kara Wehstnesis. Parisè, 28. martà. Ofizials sipojums.

Pehz nakti sapemtàm sijam wakar diwos muhsu ufbrukumos, zaur ku feem mehs ee-nehmàm wahzeeschu pehdejàs polizijas pee Epar-

fchas, notika loti niknasschtiku zihņas.

Frantschu ekspedizijas korpuss uf Dardanejeem.

Kara Wehstnesis. Parisè, 26. martà. Hawasa agentura si po, ka pehz ofiziali ifsludinateem dateem austrumu ekspedizijas korpusa pahrweschana, ku fsch stahw fem gènera l Damada wadibas un tika agrak papildu organifazijas noluhkà sakopots Biferà, notikusi wislabwehligakos epstahkjos. Jau no 2. marta korpuss bija gataws pabalstít sabeedroto floti un angļu ekspedizijas korpusu, bet lihd f atteezigam momentam ifrah dijàs par nepeezechamu zik ween eespeh jams saihsinat laiku, ku fsch kara speh kam japawada ku gos. Tajà noluhkà tika pee nemta Egiptes weesmihliba un frantschu kara spehku ifzehla malà Aleksandrija, kur to eewetoja Ramlè, Aleksandrijas tuwumà. Sche kara spehks wareja atpuhstees un papildinat sawu organifaziju. Tagad ekspedizijas korpusu katrà brihd f war suhtit turp, kur tas ifrah das par wajadfigu.

Wahzeeschu rihkoschanàs ar kreewu faldateem.

Parisè, 27. martà. „Journal“ raksta: Fronte pee Uafas starp sapemteem wahzu guhstekneem bija weens kreewu faldats. Tas stahstija, ka wahzeeschi wi pu saguhstijuschi Tschenstochowas apkahrtne un pehz tam kopà ar 380 ziteem kreewu guhstekneem wi psch nosuhtits uf Franziju. Tur kreewu guhstekneem wajadfejts lahdet wagonos tàs mantas, ku fas wahzeeschi Franzijà salaupijuschi. Saldats stahsta, ka wahzeeschi eeturot wisai stingru disziplinu. Daud f kreewu tikuschi noschauti.

Atsewischki notikumi kara laukà.

Kara Wehstnesis. Petrogradà, 26. martà.

Baltijas juhra pee Palangas mehs 24. martà saguhstijàm wahzu hidroplanu. Abi lidotaji-ofizeeri saguhstii.

Uf seemejeem no Karpatu kalnu strehka mehs eegu wàm schaurleefschu d fellsze lu, ku ru austreeschu kara spehks bij eerihkojis no Zisnas lihd f Smerekai un no Smolpikas zaur Ustrfchiki-Gornije lihd f Wolosatai.

Bukarestè, 27. martà. No Marmorizas si po, ka pulksten 5 no rihta diwi austreeschu bru poti wilzeeni ar leelgabaleem un lofchmetejeem ifbraukuschi no Tschernowizeem un negaidot tuwojuschees kreewu polizijaw pee Bojanas. Bet kreewu artilerija ar niknu uguni atsita scho ufbrukumu un ifnihzinaja weenu wilzeenu, ku ru austreeschi pameta uf d fellsze la dambja, bet ar otro atgree fàs atpaka l. Pehz tam kreewu artilerija ifnihzinaja d fellsze la liniju.

Solonikos, 27. martà. Edfihwotaji stipri uftraukti par Wenifelosa nodomu atteiktees no poliitiskàs darbibas.

No Konstantinopoles si po, ka ifsludinata fultana pawehle, ar ku ru teek eesauktika ra deenestà wisi, kasspeh j nestee rotschus, neskatotees uf wi pu wezumu.

Daschadas sinas.

Bandu ufbrukums ferbu robefchai organifets Bulgarijà.

Nischà, 27. martà. Pehz Serbijas preses biroja sipojuma komitad fchu (bulgaru bandu lozek lu) lihkus ifmeklejet, ku ri krituschis eelaufchotees Serbijà un ufbrukot d fellsze lam, atrasti dokumenti un ziti preekschmeti, kas wisnepahrprotamakà kahrtà peerahda, ka ufbrukums sarikhkots Bulgarijas robefchàs. Bef tam, pehz preses biroja sipojuma, lihd f schinejàs leezibas ari to apstiprina, ka peemehram Huseinagasaka leeziba no Bapskas sahd fchas Bulgarijà.

Lihdfekji zihnai pret lipigàm slimibam.

Petrogradà, 27. martà. Eekscheetu ministrs eesneed fà ministru padomei preekschlikumu, atwehlet pretmehra komisijai 3 milj. rbl., lai waretu ifsneegt naudas pabalstus pilsehtu pahrwaldem un femstu eestahdem zihna pret epidemijam, gadijumos, ja ar weetejeem lihd fkejeem nepeetiktu waj schahdu lihd fkeju nema f nebuhtu.

Londonè, 27. martà. Drihfumà ifteesàs pahwu pret 3 wahzu speegeem Mulleri, Kùpferli un Hahnu.

Kara ainas.

Serbu zeeschanas.

„Russk. Wed.“ raksta: No Serbijas eeradees Amsterdamà Holandes sanitaràs nodafas preekschneeks, ku fsch pastahstijis par to behdigo stahwokli, kahdà patlaban atrodas Serbijà un tàs eedfihwotaji. Pehz austreeschu eebrukuma Waljewà, kur austreeschi tuhkstoscheem slimu un eewainotu kafeiwju atstahja breesmigà netihribà un bef medizinskas un sanitaras palihd fibas, — eesahkàs lipigas slimibas. Serbeem nebij lihd fkeju, ar ku feem zihnitees pret sehgam. Katru deenu nomira pa wairakeem tuhkstoscheem zilweku. Wi pi ifleetoja wisus spehkus un waronigi zihnijàs pret schim slimibam, lihd f beidlot teem ifdewàs samafinat lipigo slimibu apmehrus, neluhkojotees uf leelajeem dubjeem un aukstumu, kà ari ahrstu un ahrstnee zisku lihd fkeju truhkumu. Schint zihna gahjuschi bojà 63 ahrsti tan f skaità 23 ahrfemneeki. No 440 ferbu ahrsteem 200 nomira, saslima, waj ari nepehja tahlak strahdat. Pehdejà laikà wisus tifa slimneekus suhta uf Waljewu, ku ra pahrwehrsta par milfigu lipigo slimibu nomeini. Nischà speziala komisija katru deenu apstai gà weesnizas, restoranas, slimnizas un weikalus, kontroledama, waj telpas ir peeteekoschi tihras. Neluhkojotees uf wisu to, weenà paschà Waljewà ikdeenas mirst 20 lihd f 40 slimneeki.

Pateizotees Kreewijas palihd f igai rokai, ferbu apgahdaschana ar pahrtiku nostahdita loti labi. Katrs faldats dabu ikdeenas 1 mahrz. 21 solotpiku maifes, lupu un apmehram pus mahrz. ga fas. Tikai kara spehka apgehrbs ir loti truhzigs. Pehdejo eesaukumu faldati stai gà nodriskatàs lauzineeku drehbès un tikai flintes leezina, ka schee skrandaineem femneeki ir ferbu kafeiwji. Serbu leelà sajuhsma un tehwijas mihlestiba wiszaur juh tama ari wehl tagad, kaut gan tauta jau nesusi leelus upurus un tautas spehki leelà mehra jau ifsmelti. Pilsehtàs wairs naw wihreeschu eedfihwotaju, un naw gandrihf ne weenas gimeses, ku ra newalditu sehras.

dumpineeki, kas pahrgahjuschi pahr robeschu Bulgarijā.

Nischā, 26. martā. Uf bulgaru preses nodalās pašņojumu ferbu preses birojs aifrahda, ka bulgaru bandu dalibneeki bijuschi labi apbrūpoti un pee wīpeem atrasta bulgaru kara maife. Neesot pateess bulgaru waldības apgalwojums, ka eedfihwotaji sadu mpojušchees. Serbi ufaizina preses un aģenturu preeksch-stahwjus ifmeklet, kas gribot apmahnit schaf leetā Eiropu.

Stokholmā, 26. martā. Ofiziali ifsludinata atļauja 10,600 firgu ifweschanai, bet tikai ar to noteikumu, ka firgeem jābuht preeksch kara noluhkeem nederigeem. Schi atļauja motiweta ar barības truhkumu.

Riga.

Walstsdōmneeks J. Sahlischa kgs pahrbrauzis atpakaļ no armijas frontes, kurp wīpsch noweda Latwijas Leeldeenu dahwanas muhsu waroņeem.

Atļauts atgreestees Rīgā uf Astrachanas guberņu ifraiditam Wahzijas pawalstneekam Rudolfam Loppenowem ar seewu un eestahtees atkal „Etnas“ fabrikā pee steidfa-meem kroņa darbeem.

K. Tuhtera leetā. 1914. gada jūlijā muhsu awife pehz „Jaunakām Siņam“ bija fiņots par „Jaunās Deenas“ redaktora ifdeweja un „J. Deenas Lapas“ lihdifideweja K. Tuhtera ifwaroschanas mehģinajumu. Kā tagad „J. S.“ ifskaidro, tad toreif wīpas no sawa fiņotaja maldinatas, jo schis un wehlakee fiņojumi schini leetā ifrahdijuschees par nepateeseem.

Rīgas Mahrtaņa latw. draudfes lafareti otro reifi paplaschinās no 1. aprīļa par 5 gultam. Esot ifredfe, tuwakā nahkotnē lafareti wehl paplaschinat. Plaschā atklahība wisā lafaretes darbiba. wīpas saiņnezibā un kases pahrwaldischanā modinajusi pee eedfihwotajeem utfizibu. Ari weetejee kreewu tautības pilsoņi ar atfinibu min scho darbibu.

Kursus maschinistu un to palihgu sagatawoschanai dfelszeļu wirswalde udeewusi weetejee dfelszeem sarihkot pa otram lahgam; drihsumā nodomats atkal pabrzelt leelaku skaitu mineto kalpotaju uf Galzijas dfelszeļeem.

Kreewu-Baltijas wagonu fabri-kai ikdeenas wajadfigs lihdē 25 wagonu dafchadu materialu, bet fabrika tagad dabon tikai 1—2 wagonu ar materialeem deenā. Darbu jau ir daudz un buhtu wehl wajarak, tomehr war strahdat tikai 4 deenas nedelā.

Lai nodibinātu tirdfneeziskus sakarus ar Angliju, Rīgas politehnikas komerznodalās studentu pulziņsch komandē uf Angliju wairak sawus beedrus, eepafihtees ar tureenes saimneezisko dfihwi.

Par wahzisku sarunaschanos administratiwi soditi ar 10 rbļ. waj 3 deenam zeetuma Helena Orlowa Jekabmesta eelā № 29, Elifabete Weiljak Pernawas eelā № 29, Ludwigs Wilnits un Mahrtaņsch Mahr-tiņsons Ogļu eelā № 20, Mowscha Gordons l. Newas eelā 23, Nisels Joffe Daugawpils № 23 un Elifabete Spakowskaja l. No-metņu eelā № 19.

„Jaunais Arodneeks“ administra-tiwi apturets pa kara stahwokļa laiku.

Daugawā 27. martā no Daugawpils sahkot, sahka eet ledus. Uhdens stahwoklis dafchās weetas ir lihdē 6 pehdas pahr normalo. — Pagahjuschā gadā Daugawā ledus jau ifgahja 26. janwarī.

Paschnahwiba. 27. marta nakti ap plkst. pus 12 kahds pusmuhfcha wihreētis eelehza no pilsehtas twaikonischa „K.“ zelā uf Aģenskalnu Daugawā. Twaikoniti aptureja un slihkonim peesweeda glahbschanas rīpi, bet wīpsch atgruhda to un nogrima. Slihkons wehl naw atrasts.

Jelgawa.

Skolu leetas. Wisas widejās skolas kā finams, schogad jaslehdē 15. aprill. Ifpehmuma gadījumā tomehr, kā awife „Rig. Tgbl.“ fiņo, Jelgawas „landesschulei“ atļauts mahzības turpinat lihdē 1. majjam.

Uhdens pluhdi tomehr ari schogad Jelgawu peemeklejuschi, kaut ari ne gluhchi tahdā mehrā, kā pagahjuschā gadā. — Zaur to nu atkal apkahrtejo femako weetu apdfihwotajeem daudlejadā fiņā stipri jazeesch. Skatotees no Drikses tilta tā lej-, kā augschup, zik tahlu ween azis sneedē, — wisweenā uhdent, lihdēgi juhrai.

Waldiba slehdfa zeturtdeen, 26. martā, schejeenes wahzu femkopības kursus (muifch-kungu skolu). Tā tad waldiba raugas uf wahzu walodas leetoschanu stingri neween praktiskas leetoschanas fiņā, bet ari skolas. Br.

Atbildigais redaktors: **N. Puriņsch.**

Isdeweja: Sabdr. „Latweeschu Awises“.

Печатать разрешается военной цензурой. Митавя, 28-го марта 1915 года.

Schis deenas numuram eet lihdē „Literariskais peelikums“.

Bes konkurenzes!

Jaunatwehrtais

Lehtas zenas!

apteeķu-, sahļu-, hirurģisku gumijas pretschu un parfimeriju weikals

Katoļu eelā Nr. 28 (seepn. Ed. Frischa namā)

eewehl no sawa bagatigā krahjuma par agrakām paseminatām zēnam daschadus lihdsekļus pret rematizmu, galwas sah-pem, issitumeem, aissmakumu, klepu, masasinibu u. t. t., kā ari daschadus lihdsekļus lopu slimībās.

Arensteins & Hirschbergs, Katoļu eelā Nr. 28.

Leel-Sesawas Krahschanas Aisdosch. Kasses Walde zaur scho isludina par suduschu noguldijuma sihmi no 21. aprīļa 1914. g. № 3:90/1495 par 200 r. un kā pehz 3 mehnesch. wīpas weetā, ja ta netiktu atrasta, is-dos weenigi derigu dupliktu. (176-2)

Wajadsigi

kurpneeku palihgi

un mahzekļi Jelgawā, Skrihweru eelā 56. (175)

Kalejs kas prot maschinas islabot un pareisi wadiit, wehlas weetu no 23. aprīļa 1915. g. Adr.: P. O. ж. д., ст. Бенень, въ лавкѣ г. Елумберга, для Брамберга. (172-1)

Behrsu ogles

pehrk katrā daudzumā. Peedahwat Jelgawā, Katoļu eelā 46, Latw. Lauks. Ekon. Sabeedribā. (153-2)

Donas agrarbanka

zaur scho pasiņo, ka kara laika apstahkļu dehl teek sehlgta bankas aģentura Jelgawā un

D. J. Bredriha kgs

wairs neskaitas par bankas aģentu, tadehl wisi klienti uklab tee, kuři sawus ihpaschumus jau peeteikuschi bankai, kā ari tee, kuři wehlas peeteiktees us jauncem aishchmumeem, teek luhgti greestees taisni pee bankas

galwenās aģenturas

Rīgā, Strehlneeku eelā 9,

kur tiks pasneegtas wisas siņas un paskaidrojumi ik-deenas no 10—3. (103-1)

Photo-Artikel

Fotografiskus

„aparatus“

un

fotografiskus

peederumus

peedahwā

optiska magasina

Paul Drabe ihp. O. Pussel

Jelgawā, Kolonadu eelā Nr. 5, tel. 10-36.

Leetprateja pahrsinaschana.

„Rigas Basars“

Jelgawā, Katoļu eelā № 12.

Us tagadejo pawasara un wasaras sesonu ir pagatawoti leelā iswēlē no wislabakā materiala, pehz jaunakeem paraageem, dahmu, kungu un behrnu apģehrbi.

Dahmu nodaja:

Dahmu kostimi no 12—35 r.
mehteli . . . 7—30 „
minto . . . 12—25 „
jaksas . . . 3—15 „
virsswahrki 1.50—12 „

Kungu nodaja:

Wasaras mehteli no 10—30 r.
Pawasara . . . 14—35 „
Uswalki . . . 10—35 „
Apteekamee . . . 8—15 „
Tuschurkas . . . 7—15 „
„ plihscha „ . . . 9—15 „
Biksēs . . . 2—12 „
Darba biksēs no 1.20—2.50 k.
Skoln. apģehrbi 9.50—15 r.
„ schaketes no 3—12 „
Wa. lustrin schak no 4—10 „

No gumijas drehbes kungu un dahmu leetus mehteli un apleekamee no 9 rbļ. un dahrgaki.
Skolneeku satina bluhses, Behrnu mehteli, uswalki un wisadu apģehrbi apatelējumi teek apsiņgi un glihti ispliditi.

Noteiktas zenas.

Luhdsu eewehrot adresi:

„Rigas Basars“ Jelgawā, Katoļu eelā Nr. 12, Katrinās eelas stuhri.

Leel-Sesawas Krāšanas-Aizdošanas kasse

Jelgawā, Katoļu eelā № 44.

Bilance 31. dec. 1914. g. 1,225,970 r. 18 k.

Kasse maksā par noguldijumeem par gadu lidz 6 1/2% skaitot no noguldīšanas deenas. Noguldījumi atsvabinati no viseem kroņa nodokļeem. Par aizdevumeem pem 7 1/2—9%. Rakstu naudas nekādas netop gēmtas. Kasses darišunas noteek katru darbdeenu no plkst 10—3.

Valde.